

“Комп’ютерна залежність та її профілактика”

Близько 70% сучасних школярів, відповідаючи на запитання про свої інтереси і захоплення, згадують комп'ютер. Та разом з комп'ютеризацією з'явилися негативні наслідки, які впливають на соціально-психологічне здоров'я дітей і підлітків.

Найпоширенішим з них є явище комп'ютерної залежності.

Термін «комп’ютерна залежність» з’явився в 1990 році. Психологи класифікують цю шкідливу звичку, як різновид емоційної залежності, спричиненої технічними засобами.

Головний зміст комп’ютерної залежності в тому, що комп’ютер починає керувати людиною. З часом для залежного підлітка стає важливим не результат гри, а процес, у якому втрачається контроль над часом.

Головний зміст комп'ютерної залежності в тому, що комп'ютер починає керувати людиною. З часом для залежного підлітка стає важливим не результат гри, а процес, у якому втрачається контроль над часом.

Підлітковий вік – це період формування цінностей, розширення соціальних контактів, а залежна дитина обмежує своє коло спілкування комп'ютером. В результаті цього в таких дітей спостерігається відсутність життєвого досвіду, інфантилізм у вирішенні життєвих питань, труднощі в соціальній адаптації, біdnість емоційної сфери, психологічні порушення (зниження гостроти зору, підвищена втомленість, порушення постави тощо), звуження кола інтересів, прагнення створити особистий світ, втеча від реальності.

Перші ознаки комп'ютерної залежності дитини:

пропуски шкільних занять через комп'ютерну гру вдома або відвідування комп'ютерного клубу;

просиджування біля комп'ютера у нічний час;

приймання їжі під час комп'ютерної гри;

асоціювання себе з героями комп'ютерних ігор;

відсутність інших захоплень, крім комп'ютерних ігор;

віддавання переваги комп'ютерним іграм, а не спілкуванню;

загальний час, проведений за грою, перевищує час виконання домашніх завдань, прогулянок, спілкування з батьками і однолітками, інших захоплень;

дитина не уявляє, чим себе зайняти, коли комп'ютер не працює;

конфлікти з батьками та їх шантажування у відповідь на заборону проводити час за комп'ютером.

Психологи виділяють такі стадії залежності:

Стадія легкого захоплення.

Коли людина один чи кілька разів пограла у рольову комп'ютерну гру, вона входить у смак, їй починає подобатися комп'ютерна графіка, звук, сам факт імітації реального життя чи якихось фантастичних сюжетів.

Стадія захоплення.

Фактором, що свідчить про перехід людини на цю стадію формування залежності, є поява в ієрархії потреб нової потреби — грати в комп’ютерні ігри. Гра в комп’ютерні ігри на цьому етапі має систематичний характер. Якщо людина немає постійного доступу до комп’ютера, можливі досить активні дії з усунення цієї перешкоди.

Стадія залежності.

Залежність може оформлятися в одній з двох форм: *соціалізований* та *індивідуалізований*.

Соціалізована форма ігрової залежності відрізняється підтримкою соціальних контактів із соціумом (хоча переважно з такими ж ігровими фанатами). Ці гравці люблять грати за допомогою комп’ютерної мережі один з одним. Ця форма залежності менш згубна для психіки, ніж індивідуалізована форма. Людина не відригається від соціуму, не усамітнюється в собі.

Профілактика комп'ютерної залежності у дітей:

- 1. Привчайте дитину правильно ставитися до комп'ютера, як до технічного пристрою, за допомогою якого можливо отримати знання і навички, а не як до засобу отримання емоцій.**
- 2. Не дозволяйте дитині у віці 3-5 років грати у комп'ютерні ігри.**
- 3. Розробляйте з дитиною правила роботи за комп'ютером: 20 хв. комп'ютерної гри, 30 хв. заняття іншими видами діяльності.**
- 4. Не дозволяйте дитині їсти і пити біля комп'ютера.**
- 5. Не дозволяйте дитині грати в комп'ютерні ігри перед сном.**
- 6. Домовляйтесь з дитиною виконувати ці правила.**

7. Обговорійте з дитиною покарання у разі, якщо дитина порушить домовленість.

8. Коли дитина дотримується ваших вимог, обов'язково скажіть їй про свої почуття радості та задоволення. Таким чином закріплюється бажана поведінка.

9. Не використовуйте комп'ютер як засіб для заохочення дитини. Під час хвороби і вимушеної перебування вдома комп'ютер не повинен стати компенсацією.

10. Допомагайте дитині долати негативні емоції, які завжди присутні в життіожної людини (розчарування, сум, образа, агресія тощо) і які можуть підштовхнути дитину отримати полегшення за комп'ютерною грою.